

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลของการประชาสัมพันธ์กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) และกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF)” เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อวัดประสิทธิผลของการประชาสัมพันธ์กองทุน RMF และ กอง LTF โดยสามารถแจกแจงระเบียบวิธีวิจัยได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากร

ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่จะศึกษาในครั้งนี้ คือ ศึกษากับประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุระหว่าง 30-60 ปี เป็นผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปี จากข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ในปี 2553 มีจำนวน 2,300,000 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณตามหลักการแปรผันร่วมระหว่างขนาดของกลุ่มตัวอย่าง กับความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการสุ่มตัวอย่าง ตามสูตรของ Yamane, 1970 (อ้างใน วิเชียร เกตุสิงห์, 2537) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ระดับร้อยละ 95 และความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ 5 จากจำนวนประชากร 2,300,000 คน จำนวนตัวอย่างที่เหมาะสม คือ 400 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

กำหนดสัดส่วนการสุ่มตัวอย่างเท่าๆ กัน ด้วยการเลือกเก็บข้อมูล ณ สาขาธนาคารพาณิชย์ที่มีขนาดสินทรัพย์ของธนาคารสูงสุด 5 อันดับแรก (ยกเว้น ธนาคารกรุงไทย เนื่องจากเป็นธนาคารที่มีรัฐบาลถือหุ้น) และเป็นธนาคารพาณิชย์ที่มี บลจ. เป็นบริษัทในเครือ เป็นการศึกษาในช่วงระยะเวลา 1 เดือน (เดือนกุมภาพันธ์) โดยเลือกเก็บข้อมูลจากสาขาธนาคารพาณิชย์ 5 ธนาคารฯ อันได้แก่

1. ธนาคารกรุงเทพ – บลจ.บัวหลวง
2. ธนาคารกสิกรไทยฯ – บลจ.กสิกรไทย
3. ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ – บลจ.ไทยพาณิชย์
4. ธนาคารกรุงศรีอยุธยาฯ – บลจ. อยุธยา
5. ธนาคารทหารไทยฯ – บลจ.ทหารไทย

สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยเลือกสุ่มตัวอย่างโดยเลือก
 ระบุสาขา เพราะต้องได้รับความร่วมมือจากสาขาของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 5 ธนาคารฯ ดังนั้น จึง
 เป็นการกำหนดการสุ่มตัวอย่างธนาคารฯ ละ 80 ตัวอย่าง และแบ่งเป็นธนาคารฯ ละ 2 สาขา
 (สาขาละ 40 คน) ได้จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง

ทั้งนี้ได้กำหนดเกณฑ์เงื่อนไขในการคัดเลือกสาขาของแต่ละธนาคารฯ ที่อยู่ใน
 พื้นที่ที่มีประชากรกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายอยู่อย่างหนาแน่น คือ กลุ่มประชาชนที่มีอายุระหว่าง
 30-60 ปี เป็นผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปี ซึ่งมีรายละเอียดของสาขาที่คัดเลือกดังนี้

1. ธนาคารกรุงเทพ ได้แก่ สาขาสีลม และสาขาสาทร
2. ธนาคารกสิกรไทยฯ ได้แก่ สาขาเอกมัย และสาขาสาขาเอ็มไพร์ทาวเวอร์
3. ธนาคารไทยพาณิชย์ฯ ได้แก่ สาขา All Season Place และสาขาเซ็นทรัล

ชิดลม

4. ธนาคารกรุงศรีอยุธยาฯ ได้แก่ สาขาเพลินจิตทาวเวอร์ และสาขาสยาม

พารากอน

5. ธนาคารทหารไทยฯ ได้แก่ สาขาพหลโยธิน และสาขาซอยหลังสวน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

จากสมมติฐานที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 4 ข้อ ได้กำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปร
 ตาม ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 : ลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้
 ต่างกัน มีความถี่ในการเปิดรับข่าวสารประชาสัมพันธ์กองทุน RMF และกองทุน LTF แตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ คือ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้

ตัวแปรตาม คือ ความถี่ในการเปิดรับข่าวสารประชาสัมพันธ์กองทุน RMF
 และกองทุน LTF

สมมติฐานที่ 2 : ความถี่ในการเปิดรับข่าวสารประชาสัมพันธ์กองทุน RMF และ
 กองทุน LTF มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกองทุน

ตัวแปรอิสระ คือ ความถี่ในการเปิดรับข่าวสารประชาสัมพันธ์กองทุน RMF

และกองทุน LTF

ตัวแปรตาม คือ ความรู้เกี่ยวกับกองทุน RMF และกองทุน LTF

สมมุติฐานที่ 3 : ความถี่ในการเปิดรับข่าวสารประชาสัมพันธ์กองทุน RMF และกองทุน LTF มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับกองทุน

ตัวแปรอิสระ คือ ความถี่ในการเปิดรับข่าวสารประชาสัมพันธ์กองทุน RMF และกองทุน LTF

ตัวแปรตาม คือ ทัศนคติเกี่ยวกับกองทุน RMF และกองทุน LTF

สมมุติฐานที่ 4 : ความถี่ในการเปิดรับข่าวสารประชาสัมพันธ์กองทุน RMF และกองทุน LTF มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจลงทุนในกองทุน

ตัวแปรอิสระ คือ ความถี่ในการเปิดรับข่าวสารประชาสัมพันธ์กองทุน RMF และกองทุน LTF

ตัวแปรตาม คือ การตัดสินใจลงทุนในกองทุน RMF และกองทุน LTF

การวัดตัวแปร

1. การเปิดรับข่าวสารประชาสัมพันธ์กองทุน RMF และกองทุน LTF

การวัดตัวแปรเกี่ยวกับปริมาณการเปิดรับข่าวสาร ประชาสัมพันธ์กองทุน RMF และกองทุน LTF ของสื่อมวลชนและสื่ออื่น ๆ ให้คะแนนดังนี้

- มากที่สุด 5 คะแนน
- มาก 4 คะแนน
- ปานกลาง 3 คะแนน
- น้อย 2 คะแนน
- น้อยที่สุด 1 คะแนน

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยแล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้

ระดับการเปิดรับข่าวสาร

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80	มีการเปิดรับข่าวสารต่ำมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60	มีการเปิดรับข่าวสารต่ำ
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40	มีการเปิดรับข่าวสารปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20	มีการเปิดรับข่าวสารสูง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00	มีการเปิดรับข่าวสารสูงมาก

2. ความรู้เกี่ยวกับกองทุน RMF และกองทุน LTF

วัดจากการรับรู้ และความรู้ในข้อมูล ข่าวสาร เกี่ยวกับกองทุน RMF และกองทุน LTF ที่เสนอผ่านสื่อต่างๆ มีลักษณะคำถามให้เลือกตอบ โดยมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว มีคำถามทั้งหมด 6 ข้อ กำหนดการให้คะแนนดังนี้

- คะแนนผู้ที่ตอบถูก เป็น 1 คะแนน
- คะแนนสำหรับผู้ที่ไม่ตอบผิด เป็น 0 คะแนน

จากนั้นนำค่าเฉลี่ยมากำหนดระดับความรู้เป็น 3 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.00 – 3.00	หมายถึง มีความรู้ในระดับต่ำ
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.01 – 7.00	หมายถึง มีความรู้ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 7.01– 10.00	หมายถึง มีความรู้ในระดับสูง

3. ทักษะคติเกี่ยวกับกองทุน RMF และกองทุน LTF

ผู้วิจัยแบ่งระดับการวัดตัวแปรเกี่ยวกับทักษะคติเกี่ยวกับกองทุน RMF และกองทุน LTF ด้วยการแสดงความคิดเห็นต่อข้อความโดยแบ่งระดับความคิดเห็น ตามหลัก Likert Scale กำหนดให้

- เห็นด้วยอย่างยิ่ง 5 คะแนน
- เห็นด้วย 4 คะแนน
- เฉย ๆ/ไม่แน่ใจ 3 คะแนน
- ไม่เห็นด้วย 2 คะแนน
- ไม่ทราบ 1 คะแนน

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยแล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้

ระดับทัศนคติ

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80	มีทัศนคติในเชิงลบอย่างมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60	มีทัศนคติในเชิงลบ
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40	มีทัศนคติเป็นกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20	มีทัศนคติในเชิงบวก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00	มีทัศนคติในเชิงบวกอย่างมาก

4. การตัดสินใจลงทุนในกองทุน RMF และกองทุน LTF วัดได้จากพฤติกรรมการ

ตัดสินใจลงทุน ตามหลัก Likert Scale กำหนดให้

- พิจารณาลงทุนอย่างแน่นอน 5 คะแนน
- พิจารณาลงทุน 4 คะแนน
- ไม่แน่ใจ 3 คะแนน
- ไม่พิจารณาลงทุน 2 คะแนน
- ไม่พิจารณาลงทุนอย่างแน่นอน 1 คะแนน

ทั้งนี้ มีเกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยเพื่อแปลความหมายของระดับคะแนน โดยแบ่งเป็นช่วงๆ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00	ลงทุนอย่างแน่นอน
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20	ลงทุน
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40	ไม่แน่ใจ
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60	ไม่ลงทุน
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80	ไม่ลงทุนอย่างแน่นอน

การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

คำอธิบาย	ระดับคะแนน
● มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากกว่า 0.80
● มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากกว่า 0.61-0.8
● มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากกว่า 0.41-0.6
● มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากกว่า 0.21-0.4
● มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากกว่า 0-0.20

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ก็คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างมาจากการศึกษา ค้นคว้าจากเอกสาร หนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศึกษาการสร้างแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ได้สร้างแบบสอบถามชนิดปลายปิด (Closed – Ended Questionnaire) โดยได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ส่วน โดยมีส่วนประกอบโครงสร้างของเนื้อหา ดังนี้

- ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง
- ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความถี่ในการเปิดรับข่าวสารประชาสัมพันธ์
- ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับกองทุน RMF และกองทุน LTF
- ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับทัศนคติเกี่ยวกับกองทุน RMF และกองทุน LTF

ส่วนที่ 5 คำถามเกี่ยวกับการตัดสินใจลงทุนในกองทุน RMF และกองทุน LTF

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

การประเมินคุณภาพของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย มีการจัดทำ 2 วิธี คือ

1. การทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Validity) นำแบบสอบถามไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้บริหาร บลจ. จำนวน 2 ท่าน คือ คุณดารบุษบี ปภาพจน์ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ ฝ่ายงานพัฒนาธุรกิจและการตลาด บลจ. กรุงไทย จำกัด (มหาชน) และคุณสุนทรี ปานนิลวงค์ ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากลยุทธ์ บลจ.อยุธยา จำกัด เพื่อพิจารณาความครอบคลุมในเนื้อหาของแบบสอบถาม และเป็นการทดสอบความเที่ยงตรงและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม รวมถึงให้ได้คำถามที่สามารถสื่อความหมายได้ตรงกันระหว่างผู้ศึกษา

2. การทดสอบความน่าเชื่อถือ หรือความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) โดยเลือกทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างและประชากรจริง เป็นการทดสอบก่อน (Pre-test) จำนวน 30 ชุด ดังนี้

2.1 นำแบบสอบถามนั้นมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อถือได้ในส่วนของแบบสอบถามที่กำหนดเป็น Interval scale แบบ Likert scale โดยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{N}{N - 1} \frac{[1 - \sum Si^2]}{ST^2}$$

เมื่อ α = ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือได้ของเครื่องมือที่ใช้ในการวัด

$\sum Si^2$ = ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละข้อ

ST^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนจากข้อคำถามทุกข้อ

N = จำนวนข้อคำถามหรือจำนวนรายการทั้งหมดที่ใช้วัด

สามารถคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาได้ 0.81

2.2 ในส่วนของคำถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับกองทุน ใช้วิธีหาค่าความน่าเชื่อถือโดยสูตรคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson's Method) สำหรับแบบสอบถามที่มีการให้คะแนนแต่ละข้อเป็นแบบ 0 และ 1

สูตร KR_{21}

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{X(k-\bar{X})}{KS^2} \right]$$

เมื่อ k แทน จำนวนข้อ

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

สามารถคำนวณค่าความเชื่อมั่นได้ 0.55

จากค่าความเชื่อมั่นที่ได้นั้น ต่ำกว่า 0.8 ซึ่งเมื่อได้ทำการสอบถามกับผู้ทำแบบสอบถามเพื่อการทดสอบความเชื่อมั่นในครั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ให้ความเห็นว่าเนื้อหาในข้อคำถามค่อนข้างยาก ซึ่งเมื่อพิจารณาจากเนื้อหาของแบบสอบถามในเรื่องความรู้เกี่ยวกับกองทุน RMF และกองทุน LTF นี้ ข้อความที่ใช้สอบถามเป็นข้อความที่มีความจำเป็นจะต้องเขียนให้ถูกต้องครบตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ จึงทำเนื้อหาความในข้อคำถามมีความยากในการตอบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลเรียบร้อยแล้ว จึงทำการกำหนดรหัส ลงรหัส บันทึกข้อมูล แล้วจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

เป็นสถิติพื้นฐานที่ใช้ในการอธิบายและแสดงค่าข้อมูล ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และนำเสนอข้อมูลโดยใช้ตารางแจกแจงความถี่ (Frequency) เพื่ออธิบายข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลที่อธิบายได้แก่ ตัวแปรด้านลักษณะทางประชากร ตัวแปรด้านการเปิดรับข่าวสารประชาสัมพันธ์ กองทุน RMF และกองทุน LTF ตัวแปรด้านความรู้เกี่ยวกับกองทุน RMF และกองทุน LTF ตัวแปร

ด้านทัศนคติเกี่ยวกับการลงทุนในกองทุน RMF และกองทุน LTF และตัวแปรด้านการตัดสินใจลงทุนในกองทุน RMF และกองทุน LTF

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

เป็นการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยสมมติฐานข้อที่ 1 ใช้สถิติ t-test และ ANOVA เพื่อพิสูจน์เปรียบเทียบความแตกต่างเมื่อพบความแตกต่างอย่างน้อย 1 คู่ จึงนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) เพื่อหาความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธี LSD's Method ต่อไป และสมมติฐานข้อที่ 2-4 ใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคู่ต่างๆ